

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA
W GDAŃSKU

RP.0441/26/13/1/2021

Gdańsk, dnia 9 kwietnia 2021 r.

**Pani
Izabela Kuś
Skarbnik Miasta Gdańska
ul. Nowe Ogrody 8/12
80 – 803 Gdańsk**

Szanowna Pani Skarbnik,

w odpowiedzi na Pani wniosek z dnia 12 marca 2021 r., doręczony do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku za pośrednictwem platformy ePUAP w dniu 15 marca 2021 r., w którym zwróciła się Pani o zajęcie stanowiska w sprawie dotyczącej podstawy wyliczenia kwoty wydatków obowiązkowego dla miast na prawach powiatu budżetu obywatelskiego, niniejszym wyjaśniam co następuje.

Stosownie do treści przepisu art. 5a ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. *o samorządzie gminnym* (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r. poz. 713 z późn. zm.) budżet obywatelski jest szczególną formą konsultacji społecznych. W ramach budżetu obywatelskiego mieszkańcy w bezpośrednim głosowaniu decydują corocznie o części wydatków budżetu gminy. Zadania wybrane w ramach budżetu obywatelskiego zostają uwzględnione w uchwale budżetowej gminy. Rada gminy w toku prac nad projektem uchwały budżetowej nie może usuwać lub zmieniać w stopniu istotnym zadań wybranych w ramach budżetu obywatelskiego (art. 5a ust. 4 ustawy *o samorządzie gminnym*). Zgodnie zaś z art. 5a ust. 5 ww. ustawy w *gminach będących miastami na prawach powiatu utworzenie budżetu obywatelskiego jest obowiązkowe, z tym że wysokość budżetu obywatelskiego wynosi co najmniej 0,5% wydatków gminy zawartych w ostatnim przedłożonym sprawozdaniu z wykonania budżetu.*

Z wyżej zacytowanego przepisu art. 5a ust. 5 ustawy *o samorządzie gminnym* wynika zatem, że utworzenie budżetu obywatelskiego dla gmin będących miastami na prawach powiatu jest obligatoryjne oraz że minimalna wysokość budżetu partycypacyjnego wynosi dla takich gmin 0,5 % wydatków gminy zawartych w ostatnim przedłożonym sprawozdaniu z wykonania budżetu.

Z przepisów ustawy *o samorządzie gminnym* wynika także, że proces tworzenia budżetu obywatelskiego jest wieloetapowy i rozpoczyna się od podjęcia przez organ stanowiący gminy, na podstawie art. 5a ust. 2 w zw. z art. 5a ust 7 ustawy *o samorządzie gminnym*, uchwały dotyczącej zasad i trybu przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami gminy w sprawie utworzenia budżetu obywatelskiego.

Zgodnie z kolei z art. 267 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. *o finansach publicznych* (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r. poz. 305) zarząd jednostki samorządu terytorialnego przedstawia, w terminie do dnia 31 marca roku następującego po roku budżetowym, organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego sprawozdanie **roczne z wykonania budżetu tej jednostki**. Natomiast w myśl art. 238 ust. 1 tej ustawy do dnia 15 listopada roku poprzedzającego rok budżetowy zarząd jednostki samorządu terytorialnego jest zobowiązany do sporządzenia i przedłożenia organowi stanowiącemu gminy oraz regionalnej izbie obrachunkowej projektu uchwały budżetowej.

Korelacja powyżej wskazanych przepisów prowadzi do wniosku, że w gminach, w których istnieje obowiązek utworzenia budżetu obywatelskiego, organ wykonawczy jest zobowiązany uwzględnić w projekcie uchwały budżetowej zadania wybrane w ramach budżetu obywatelskiego (art. 5a ust. 4 zdanie trzecie ustawy *o samorządzie gminnym*), który to projekt powinien zostać przedłożony organowi stanowiącemu gminy oraz organowi nadzoru do dnia 15 listopada roku poprzedzającego rok budżetowy (art. 238 ust. 1 ustawy *o finansach publicznych*).

W tym miejscu należy zwrócić uwagę, że ustawodawca w ustawie *o samorządzie gminnym* nie rozstrzygnął jednoznacznie w art. 5a ust. 5 tej ustawy, o jakie sprawozdanie z wykonania budżetu chodzi.

Biorąc jednakże uwagę fakt, że ustawa *o finansach publicznych* posługując się pojęciem sprawozdania z wykonania budżetu odnosi się do sprawozdania rocznego, uznać zatem należy, że projekt uchwały budżetowej winien zostać ustalony właśnie w oparciu o to sprawozdanie, tj. o sprawozdanie roczne z wykonania budżetu.

Mając powyższe na względzie przyjąć należy, że przy ustalaniu wysokości budżetu obywatelskiego na rok 2022 zasadnym pozostaje odwołanie się do ostatniego rocznego sprawozdania z wykonania budżetu, którym jest sprawozdanie za rok 2020 złożone do dnia 31 marca 2021 roku.

Na marginesie tut. Izba zwraca uwagę, że w przypadku gdyby na etapie projektowania budżetu na rok 2022 okazało się, że wydatki wykonane w 2021 roku są wyższe, aniżeli wynika to ze sprawozdania z wykonania budżetu za rok 2020, to brak jest przeszkód, aby podstawą do obliczenia wysokości budżetu obywatelskiego było sprawozdanie, które jako ostatnie, tj. bezpośrednio przed przyjęciem projektu uchwały budżetowej zostało przedłożone organom, o którym mowa w art. 238 ustawy *o finansach publicznych* (sprawozdanie Rb - 28S za III kwartał poprzedzający rok budżetowy). Analogicznie w razie zaistnienia takiej sytuacji na etapie procedowania nad uchwałą budżetową, można byłoby odnieść się do ostatniego z przedłożonych sprawozdań, którym będzie – w zależności od terminu podejmowania uchwały budżetowej – sprawozdanie Rb – 28S za miesiąc listopad bądź za miesiąc grudzień roku poprzedzającego rok budżetowy. Zaakcentować bowiem należy, że w komentowanym przepisie art. 5a ust. 5 ustawy *o samorządzie gminnym*, została określona wyłącznie **minimalna wysokość środków**, które mają zostać przeznaczone na realizację zadań w ramach budżetu partycypacyjnego, co nie stoi na przeszkodzie w zarezerwowaniu na ten cel środków w wysokości przekraczającej tę granicę.

Uzupełniając tut. Izba wskazuje, że niezależnie od obowiązku ujęcia w projekcie uchwały budżetowej oraz w uchwale budżetowej zapisów dotyczących kwoty wydatków realizowanych w ramach budżetu obywatelskiego, organ stanowiący gminy ma możliwość zaplanowania dodatkowo rezerwy celowej z przeznaczeniem na powyższy cel, co pozwoliłoby rozwiązać ewentualny problem w przypadku, gdyby na etapie uchwalania budżetu okazało się, że kwota przeznaczona na ten cel w

planie wydatków budżetu jest niższa od dolnego ich pułapu określonego w komentowanym przepisie.

Jednocześnie pragnę podkreślić, że jest to jedynie stanowisko Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku, która nie posiada uprawnień do dokonywania powszechnie obowiązującej wykładni przepisów prawa.

Signature Not Verified

Dokument podpisany przez
Luiza Budner - Iwanicka;
RIO w Gdańsku
Data: 2021.04.09 14:56:53
CEST

Z poważaniem

Luiza Budner - Iwanicka

Prezes
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Gdańsku

Do wiadomości:

- 1) członkowie Kolegium w/m,
- 2) Wydział Kontroli Gospodarki Finansowej w/m,
- 3) Wydział Informacji, Analiz i Szkoleń w/m.

Publikacja:

Biuletyn Informacji Publicznej Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku.